

Skatteflyktsklausulen och bevisb

Det har sina vanskligheter att hålla föredrag. Ett inlägg i denna tidskrift av intendenten Hans Markstedt (s 58 f) belyser detta. När jag presenterade förslaget till allmän skatteflyktsklausul (SOU 1975: 77) inför Skatterättsliga klubben, fick han den uppfattningen, att utredarna eller i varje fall jag tänkt att bevisskyldigheten i mål som omfattats av skatteflyktsklausulen skulle ligga hos den skattskyldige, och på denna enda substantiella grund anför han åtskilliga kritiska synpunkter, talar om rättsosäkerhet, citerar ett långt, i och för sig välformulerat uttalande av Bertil Wennergren, osv.

Nej, så har vi inte tänkt. Det framgår av mitt föredragsmanuskript, som i här aktuella delar kan studeras i Svensk skattetidning 1975 s 484 f, och framför allt av betänkandets lagtext och motivering, i vilken bevisbördefrågorna utförligt behandlats på s 67 och 69 (jfr också s 54). Förslagets ståndpunkt är, som där framgår, att det allmännas representant enligt det vanliga schemat för bevisbördans fördelning har att i första hand göra sannolikt, att de objektiva förutsättningarna för klausulens tillämpning är för handen. Däremot får det ankomma på den skattskyldige att, om denna bevisskyldighet fullgjorts, göra sannolikt att någon subjektiv befrielsegrund föreligger, dvs att han huvudsakligen haft andra ekonomiska motiv än skattemässiga. Detta synes ganska väl överensstämma med vad Markstedt ansett böra gälla i ”i rimlighetens namn”, resp vara ”självkärlt”.

Hade inte Markstedt ”i rimlighetens namn” bort kontrollera vad han trott sig ha hört genom att titta efter i betänkandet innan han fattade pennan? Han hade då kunnat bespara både sig själv och tidskriften ett inlägg som måste verka något förbryllande.

Sten Walberg

Tabellen är upprättad av departementsrådet Gunnar Björne

	Ogift ; hem- mavarande barn under 18 år saknas (f 2/11 1957— 1/11 1975)	Ogift med hemma- varande barn under 16 år (f 2/11 1959— 1/11 1975)	Ogift med varande barn mellan 16 och 18 år (f 2/11 1957— 1/11 1959)	Giftl som inte sammanlert med maken och haft hem- mavarande barn mellan 16 och 18 år (f 2/11 1959— 1/11 1975)	Giftl som inte sammanlert med maken och haft hem- mavarande barn under 16 år saknas (f 2/11 1959— 1/11 1975)	Giftl som sammanlert med maken och haft hem- mavarande barn under 16 år saknas (f 2/11 1959— 1/11 1975)	Giftl som sammanlert med maken och haft hem- mavarande barn under 16 år saknas (f 2/11 1959— 1/11 1975)	Giftl som sammanlert med maken och haft hem- mavarande barn under 16 år saknas (f 2/11 1959— 1/11 1975)
Avdrag för obf avgift till allmän sjukförsäkring ¹	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²	Belopp som påförts enl. senaste taxer- ning, tillägga omkostnader dock högst 500 ²
Avdrag för försäkringspremier	max 250	max 500	max 250	max 250	max 500	max 250	max 500	Makarna gemensamt max 500
Avdrag för underhåll av icke hem- mavarande barn under 18 år (skall styrkas med skriftligt bevis) ³	max 2 500/barn	max 2 500/barn	max 2 500/barn	max 2 500/barn	max 2 500/barn	max 2 500/barn	max 2 500/barn	Makarna gemensamt max 500
Förvärsavdrag ² avseende A-inkomst av rörelse ⁴ eller tjänst	—	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000
Förvärsavdrag ¹ avseende A-inkomst av jordbruksfastighet	—	25 % av inkomsten ² , dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten ² , dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten ² , dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten ² , dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten ² , dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000	25 % av inkomsten, dock sammanslagt max 2 000
Förvärsavdrag ¹ tillkommande gift- person med A-inkomst av jordbruks- fastighet eller rörelse, vars make biträdd i verksamheten	—	—	—	—	—	—	—	—
Grundavdrag	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	max 1 000 ³ max 1 000 ³ max 1 000 ³
Skattereduktion	—	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	max 1 800 ⁸ —
Särskild skattereduktion ¹⁰	250	250	250	250	250	250	250	250

¹ Med ogift jämställas änka, änklings fränkild och sådan gift, skattskyldig, som ingått äktenskap och beaktat ingått i sådan gift skattskyldig, som inte sammanbeaktas med sin make och som inte haft barn under 18 år. Gäller samma regler som för barnlös ogift. Skattskyldig med barn under 16 år förvärsavdrag som ogift vid taxeringen för det inkomståret trots att han då sambeskatnas med denna. Med större delen av beskattningsåret, om de tidigare varit gifta med varandra eller har eller haft gemensamt barn. Sistnämnda regel tillämpas dock inte för det beskattningsår, under vilket det förhållande inträtt, som motiverar behandlingen som gift skattskyldig.

² Om flera förvärsavdrag ifrågakommer samtidigt gäller viss maximering. Förvärsavdrag får för make gemensamt eller för ensamstående skattskyldig inte uppgå till högre belopp än sammantaget det högsta av samtidigt ifrågakommande maximeringslopp. Förvärsavdraget får inte överstiga inkomsten i förvärskällan eller av arbetet, i förrekommående fall efter avdrag för omkostnader och — vid kommunaltaxeringen —

³ Då fastighet ingår i förvärskällan är avdraget 25 % av nettointäkten.

⁴ Förutsättningen är att avgiften påförts under beskattningsåret.

⁵ För skattskyldiga med avgift som grundas på såväl anställning som annat förvärsarbete gäller särskilda regler.

⁶ Med inkomst avses statligt taxerad inkomst.

⁷ Med inkomst avses ifråga om förvärsavdrag A-inkomst. Vid lika inkomst medges den yngste maken förvärsavdrag. Vid jämförelse av makarnas inkomster beaktas också sjömansinkomst.

⁸ Vid lika statligt taxerad inkomst medges den äldre maken skattereduktion.

⁹ Om underhållsbidraget utgår på grund av dom, medges avdrag även såvitt avser barn över 18 år.

¹⁰ Förutsättningar för reduktion är bl. a. att den skattskyldige varit över 16 år och haft A-inkomst på minst 4.500 kr. Reduktionen medges med fullt belopp upp till 36.000 kr. Statligt taxerad inkomst är bortfaller helt då inkomsten överstiger 38.500 kr. Den som har folkkonstion är inte berättigad till reduktion.